

Ulkomailta rekrytoidun työntekijän rekisteröinti Suomessa -lyhyt ohje työnantajalle

- työnantajan velvollisuudet ulkomailta palkattua työntekijää kohtaan ovat samat kuin kotimaasta palkattuakin
- asioiden sujumisen kannalta on hyvä noudattaa ohjeessa annettua asiointijärjestystä eri viranomaistahoilla
- ohje ei koske lähetettyjä tai ulkomaisia vuokratyöntekijöitä
- työnantajan on aina varmistauduttava, että ulkomaalaisella työntekijällä on työntekoon oikeuttava lupa Suomessa, tai että hän ei sellaista tarvitse. Työntekijän oleskelulupa haetaan pääsääntöisesti ennen Suomeen tuloa

Lyhyt- tai määräaikaiseen työhön tulevat:

1. Paikallispoliisi

EU/ETA-kansalaiset rekisteröityvät paikallispoliisilla vain, jos heidän työntekonsa kestää yli 3 kuukautta. Sen tehtyään he saavat Unionin kansalaisen oleskeluoikeuden rekisteröintitodistuksen. Poikkeuksena ovat Pohjoismaiden kansalaiset, joiden rekisteröinti tapahtuu maistraatissa. Jos EU/ETA-maasta tuleva työntekijä kuitenkin poistuu Suomesta vähintään kerran 90 päivän kuluessa, ei hänen tarvitse rekisteröityä poliisilaitoksella.

Rekisteröinti tarkoittaa, että Suomessa työskentelevät EU/ETA-maiden kansalaiset merkitään Ulkomaalaisrekisteriin.

EU:n ulkopuolisten maiden kansalaisten ei tarvitse rekisteröityä paikallispoliisilla, sillä heidät on rekisteröity jo ennen maahan tuloa työ- ja oleskelulupien perusteella. Jatkoluvat haetaan poliisilaitokselta.

2. Työvoimatoimisto

Niiden Viron, Liettuan, Latvian, Slovenian, Slovakian, Tšekin tasavallan tai Puolan kansalaisten, jotka tulevat Suomeen työhön yli 14 päiväksi, pitää ilmoittaa työntekotietonsa paikalliselle työvoimatoimistolle, jos he eivät ole hakeneet em. rekisteröintitodistusta. Myös Bulgarian ja Romanian kansalaisten on mahdollista antaa tämä ilmoitus. Työnantaja voi tehdä ilmoituksen työntekijän puolesta. Tiedot kirjataan Ulkomaalaisrekisteriin. Muiden ulkomaisten työntekijöiden ei tarvitse ilmoittautua työvoimatoimistoon.

3. Maistraatti

Työsopimuksen tai vastaavan työnantajan todistuksen perusteella työntekijä rekisteröidään tilapäisesti kuntaan asuvaksi. Osoite voi olla asunnon tai työpaikan. Jos työskentely kestää yli 3 kuukautta, työntekijä voi hakea henkilötunnusta näillä tiedoilla. Alle 3 kuukautta Suomessa työskentelevä voi saada henkilötunnuksen ainoastaan verokorttia varten, jos se on tarpeen.

Turun työvoimatoimisto

Linnankatu 52B, 20100 TURKU
PL 235, 20101 TURKU

Vaihde:
010 19 4180

Faksi:
010 60 43134

Kotisivu:
www.mol.fi/turku

Sähköposti:
turku@mol.fi

Muuttoilmoituksen tekeminen Suomessa perustuu lakiin ja se koskee myös tilapäisesti Suomessa asuvia. Muuttoilmoitus pitää tehdä maistraattiin osoitteen muuttuessa, kuten myös Suomesta pois lähdettäessä.

4. Verotoimisto

Alle 6 kuukautta Suomessa työskentelevät hakevat verotoimistosta lähdeverokortin. Myös työnantaja voi täyttää lähdeverokorttihakemuksen. Sen saamiseksi ei tarvita henkilötunnusta. Lähdevero on 35%, ja kaikilla on oikeus vähennykseen, joka on 510 € kuukaudessa tai 17 € päivässä. Lähdevero on lopullinen, eikä silloin tarvitse antaa veroilmoitusta. EU/ETA-maista tulevat työntekijät voivat halutessaan valita progressiivisen verotuksen, jos heidän tuloistaan 75% tulee verovuoden aikana Suomesta. Tätä varten heidän pitää hakea henkilötunnus ja tehdä veroilmoitus.

5. KELA

Kelan määritelmä pysyväisluontoiselle asumiselle Suomessa on 2 vuotta. Lyhyemmän aikaa Suomessa työskentelevillä EU/ETA-maiden, Sveitsin sekä po. alueella *laillisesti oleskelevien*, ns. kolmansien maiden, EU:n ulkopuolisten maiden, kansalaisilla on EY-asetuksen mukaisesti heti työsuhteen alusta alkaen oikeus julkisen terveystuollon palveluihin sekä työterveyshuoltoon Suomessa. Sairausvakuutukseen pääseminen ja SVL: n mukaisten korvausten saaminen edellyttää aina vähintään neljän kuukauden työskentelyä. Esimerkiksi lapsilisä ja kotihoidontuki maksetaan Suomesta, jos työsuhde kestää vähintään 4 kuukautta ja lapsi asuu työntekijän lähtömaassa (siis toisessa EU/ETA-maassa tai Sveitsissä). Suomen perhe-etuudet yhteen sovitetaan perheen asuinvaltion etuuksien kanssa.

EU:n ulkopuolisista maista tulevat työntekijät ovat sairausvakuutettuja, jos työsuhde kestää vähintään 4 kuukautta ja työsuhteen ehdot täyttävät laissa säädetyt edellytykset. He ovat oikeutettuja julkisen terveydenhuollon palveluihin vain, jos heillä on kotikunta Suomessa. Alle 4 kuukauden työsuhteeseen tulevalle työntekijälle kannattaa ottaa vakuutus sairauden varalta, tai lähtömaasta otetun vakuutuksen kattavuudesta kannattaa pyytää luotettava selvitys. Työnantajan on otettava näillekin työntekijöilleen työeläke- ja työtaturmavakuutus ja järjestettävä työterveyshuolto.

Kelan toimistosta voi hakea sairausvakuutuskortin täyttämällä lomakkeen Y77:n, jos työsuhde kestää vähintään 4 kuukautta. Kortti on palautettava, kun lähtee Suomesta ja annettava Kelalle maasta poistumisilmoitus Y39 -lomakkeella. Kelan toimistoa voi myös pyytää kirjoittamaan todistuksen oikeudesta hoitoetuuksiin julkista terveydenhoitoa varten, varsinkin silloin, jos toisesta EU/ETA-valtiosta tai Sveitsistä tulevan tai alueella laillisesti oleskelevan ns. kolmansien maiden kansalaisen työsuhde Suomessa kestää alle 4 kuukautta. Tätä varten tarvitaan työsopimus ja työnantajan selvitys työsuhteesta.

6. Pankkitilin avaaminen

Vaikka lyhempään työsuhteeseen tulijalle ei olisikaan henkilötunnusta, pankki avaa tilin palkanmaksua varten ja antaa pankkiautomaattikortin asiointia varten. Henkilöllisyys on todistettava asiointisopimusta tehtäessä. Osoitetiedot ja työsopimus on hyvä olla mukana.

Pitkäaikaiseen tai pysyvään työhön tulevat

1. Paikallispoliisi

EU/ETA-maiden ulkopuolelta tulevien ei tarvitse käydä poliisilaitoksella ilmoittautumassa, sillä heidät on rekisteröity jo työ- ja oleskelulupansa perusteella. Ulkomaalainen, jolle on annettu Suomessa kotikunta pysyvän tai pitkäaikaisen työn perusteella, voi hakea poliisilaitokselta henkilökortin, joka ei kuitenkaan ole matkustusasiakirja.

EU/ETA-maiden ja Sveitsin kansalaisten on suositeltavaa hakea paikallispoliisilta Unionin kansalaisen rekisteröitymistodistus, vaikka he kävisivätkin jatkuvasti 90 päivän välein Suomen rajojen ulkopuolella. Rekisteröityminen helpottaa asiointia eri viranomaisten kanssa sekä terveydenhoitopalvelujen saantia.

Paikallispoliisi voi hakemuksesta vaihtaa EU/ETA-valtiossa annetun ajokortin vastaavaan suomalaiseen ajokorttiin.

2. Työvoimatoimisto

Pitkäaikaisesti työhön Suomeen tulevien ulkomaalaisten ei työn alkaessa tarvitse ilmoittautua työvoimatoimistossa. Jos työ ennalta arvaamatta kuitenkin päättyy, voi ulkomaalainen ilmoittautua työnhakijaksi. EU/ETA-alueen ja Sveitsin ulkopuolelta tulevien kannattaa välittömästi selvittää, onko heillä oikeus työvoimapalveluihin ja työttömyysturvaan.

EU/ETA-maiden ja Sveitsin kansalaiset sekä alueella laillisesti oleskelevat kolmansien maiden kansalaiset ovat muita paremmin vakuutettuja työttömyyden varalta. Heidän kannattaa jo ennen Suomeen tuloaan pyytää lähtömaastaan E301-lomake, joka todistaa heidän kuuluneen työttömyysvakuutuksen piiriin, eli käytännössä olleen lähtömaassaan työssä. He voivat liittyä valitsemaansa työttömyyskassaan hakemalla kassan jäsenyyttä ja lähettämällä sinne E301-lomakkeen. Tämä tarkoittaa, että vaikka Suomen työttömyysturvaan vaadittava työssäoloehto ei olisi täytynyt Suomessa, voidaan sitä täydentää EU/ETA-maassa tai Sveitsissä tehdyllä työllä. EU/ETA-alueelta ja Sveitsistä tulevien on tehtävä tämä 4 viikon sisällä maahan tulosta, jotta työttömyysvakuutus pysyy voimassa. Pohjoismaista tulevat voivat tehdä tämän 8 viikon sisällä muutosta. Työttömyyskassaan liittyminen on vapaaehtoista.

3. Maistraatti

Pysyvästi maahan muuttava työntekijä rekisteröidään vakinaisesti Suomessa asuvaksi ja hänelle merkitään kotikunta, jos oleskelu kestää vähintään vuoden. Hänelle annetaan henkilötunnus, jonka perusteella hänet rekisteröidään Suomen väestötietojärjestelmään eli väestörekisteriin. Ulkomaalaisen on ilmoitettava rekisteriin samat tiedot kuin Suomen kansalaisenkin. Maistraatissa täytyy käydä ilmoittautumassa henkilökohtaisesti. EU/ETA-kansalaisten esittävät Unionin kansalaisen rekisteröintitodistuksen. Pohjoismaiden kansalaisten ei tarvitse esittää em. rekisteröintitodistusta. EU:n ulkopuolelta tulevien täytyy esittää voimassa oleva työ- ja oleskelulupa.

Ulkomaalaisen on ilmoitettava väestörekisteriin myös osoitetiedot. Laki muuttoilmoituksen tekemisestä koskee myös ulkomaalaisia. Se on tehtävä 7 päivän kuluessa muutosta, ja sen voi tehdä soittamalla, sähköisesti tai lomakkeella. Ulkomaille muutosta on ilmoitettava kirjallisesti.

4. Verotoimisto

Jos ulkomaalainen oleskelee Suomessa yli 6 kuukautta, hän on Suomessa yleisesti verovelvollinen. Verotuksen määrittämistä varten hänen pitää hakea verokorttia. Siinä yhteydessä esitetään henkilötunnus ja Kelan selvitys siitä, missä laajuudessa Suomen sosiaaliturvaa sovelletaan. Verokorttihakemuksen voivat täyttää joko työntekijä tai työnantaja. Työn laatu ja palkan määrä kannattaa selvittää tarkoin, sillä Suomella on useita verosopimuksia, joihin perustuen monien ammattiryhmien työntekijät voivat saada verohelpotuksia. Yleisesti verovelvolliset antavat veroilmoituksen, jolla kaikki tulot kaikista maista on ilmoitettava.

5. KELA

Pitkäaikaisesti Suomeen työhön tulevat täyttävät Kelan paikallistoimistossa hakemuksen Suomen asumisperusteisen sosiaaliturvan soveltamisesta (lomake Y77), kun kaikki muut rekisteröinnin on tehty. Pääsääntöisesti Kela saa tiedon oleskeluluvista ja oleskeluoikeuden rekisteröintitodistuksesta suoraan Ulkomaalaisvirastosta. Mikäli tietoa ei saatu, pyytää Kela esittämään oleskeluluvan. Muita rekisteröintitodistuksia ei tarvitse esittää. Työn perusteella sosiaaliturvan soveltamista hakevan on selvitettävä työsuhteensa ehdot, esimerkiksi kattavalla työsopimuksella tai työnantajan kirjoittamalla selvityksellä. Siitä tulisi ainakin olla työsuhteen kesto, työaika, palkka ja työeläkevakuutuksen olemassaolo. Sosiaaliturvan soveltamisesta Kela antaa päätöksen.

Työntekijä, joka solmii työsopimuksen 2 vuodeksi tai toistaiseksi voimassaolevaksi, vakuutetaan pääsääntöisesti Suomessa eli häneen sovelletaan Suomen asumisperusteista sosiaaliturvaa, ja hänet katsotaan Suomessa pysyvästi asuvaksi. Työntekijän mukana tuleva perhe vakuutetaan samoin perustein. Kela voi kuitenkin muuttaa vakuuttamispäätöksensä, jos työntekijän olosuhteissa tapahtuu muutos.

Suomessa sairausvakuutuksen piirissä olevat työntekijät saavat sairausvakuutuskortin sekä erillisestä hakemuksesta Eurooppalaisen sairausvakuutuskortin, jolla saa toisessa EU/ETA maassa ja Sveitsissä sairaanhoitopalveluja tilapäisen oleskelun aikana.

6. Pankkitilin avaaminen

Pankit palvelevat kaikkia Suomessa pysyvästi asuvia samalla tavalla.